

Χαρούμενη μαμά ίσον χαρούμενα παιδιά! Συνέντευξη της ψυχολόγου – συγγραφέως, Θέκλας Πετρίδου

4 Δεκεμβρίου 2017

375

Συνέντευξη στη Βιολέττα-Ειρήνη Κουτσούπού, MBPsS, (BA, MA, DipCounsPsy, MSc), Ψυχοθεραπεύτρια, Σύμβουλο, Καθηγήτρια Αγγλικής Φιλολογίας

Η ψυχολόγος Θέκλα Πετρίδου, με μια απρόσμενη, πρακτική, αισιόδοξη και απελευθερωτική γραφή, διατυπώνει με λέξεις όλα αυτά που πραγματικά νιώθουμε οι γονείς, αλλά φοβόμαστε να εκφράσουμε.

Το να είσαι γονιός δεν είναι καθόλου εύκολη δουλειά, και, σε μια προσπάθεια να την καταστήσει ευκολότερη, η ψυχολόγος Θέκλα Πετρίδου στο βιβλίο της «Χαρούμενη μαμά» Χαρούμενα παιδιά» που κυκλοφόρησε πρόσφατα από τις εκδόσεις Ψυχογιός, πραγματεύεται θέματα που σχετίζονται με το γονεϊκό ρόλο. Αυτό το βιβλίο στάθηκε η αφορμή για μια ενδιαφέρουσα συζήτηση σχετικά με τη μητρότητα, το συνειδητή τεκνοποίηση, την ψυχολογία και τη συγγραφή σε μια συνέντευξη που παραχώρησε στα Ψυχο-γραφήματα.

Κατ' αρχήν, θα ήθελα να σας συγχαρώ για το βιβλίο σας και να σας ζητήσω να μας πείτε δυο λόγια γι' αυτό. Στο εξώφυλλο λέει πως είναι ένα ανορθόδοξο εγχειρίδιο μητρότητας. Με ποιόν τρόπο είναι ανορθόδοξο;

Ευχαριστώ, κι εγώ χαίρομαι που χαίρεστε μαζί μου. Το βιβλίο μου είναι ανορθόδοξο, επειδή δεν γράφει αυτά τα γλυκανάλατα που συνήθως λέγονται για τη μητρότητα. Αυτά που διαβάζουμε σε τυποποιημένα ποστ στο διαδίκτυο και ακούμε στις αφηγήσεις τόσο της κοινωνικής παράδοσης, όσο και της ποπ κουλτούρας. Το βιβλίο μου αποκαθηλώνει τη μάνα-πρότυπο, τη μάνα-θυσία, την ελληνίδα μάνα, εάν θέλετε. Μιλάω σε καθημερινή γλώσσα και εκφράζω τις απόψεις μου για τη μητρότητα και τη γονεϊκότητα εν γένει. Δεν είναι κάτι ιερό, σπουδαίο και παραμυθένιο. Είναι μια δύσκολη σκληρή πραγματικότητα. Είναι δύσκολο να είσαι μάνα, είναι δύσκολο να είσαι γονιός και κανείς δεν προειδοποιεί τα νέα παιδιά για αυτό.

Τι σας ώθησε να γράψετε αυτό το βιβλίο:

Το βιβλίο αυτό γράφτηκε παρορμητικά. Αυτό που με ώθησε να το γράψω ήταν μια εσωτερική ανάγκη. Έχω γράψει άλλο ένα βιβλίο στα τριάντα μου και άλλο ένα στα τριάντα έξι μου. Πέραι στα σαράντα ένα μου, που ζεκίνησα να γράφω αυτό το βιβλίο ήταν μετά από μεγάλη περίοδο συγγραφικής «εμπλοκής». Προσπαθούσα λοιπόν να καταλάβω γιατί δεν μπορούσα για πέντε χρόνια να γράψω ούτε μια σελίδα. Συνειδητοποίησα πως ο λόγος ήταν τα παιδιά μου. Όχι τα ίδια, αλλά τα όσα ένιωθα, σκεφτόμουν και έκανα για τα παιδιά μου. Έγινα μητέρα εντελώς παρορμητικά στα είκοσι δύο μου και δεκαεννιά χρόνια μετά είχα φτάσει στα όρια των ανθρώπινων αντοχών, των σωματικών, των ψυχικών και των πνευματικών. Την περίοδο που ο γιος μου έφευγε για σπουδές στην Αγγλία, ο συγγραφικός μου κόμπος λύθηκε. Έφυγε ένα τεράστιο βάρος ευθύνης από πάνω μου! Το πρώτο μου παιδί άνοιξε τα φτερά του κι εγώ ένιωθα πως έπαιρνα κομμάτι του εαυτού μου πίσω. Για αυτό και μπορούσα να γράψω. Και φυσικά δεν θα μπορέσω να γράψω για τίποτα άλλο, παρά για την εμπειρία μου της μητρότητας. Χωρίς να σημαίνει πως είμαι πρότυπο μάνας, πρότυπο γονιού. Κάθε άλλο. Ήδη με όσα σας είπα μέχρι τώρα, αρκετοί αναγνώστες σας θα έχουν σουφρώσει τη μύτη και θα σκέφτονται «τι καπνό φουμάρω»!

**Στο βιβλίο σας, απομακρύνεστε από τις καθιερωμένες ρομαντικές αντιλήψεις γύρω από το ζήτημα της μητρότητας.
Μπορείτε να μας μιλήσετε λίγο για την άλλη πλευρά:**

Τι να σου πω για την άλλη πλευρά, που να μην το έχει βιώσει ο κάθε γονιός, είτε το παραδέχεται είτε όχι. Είναι δύσκολα. Σου σπάνε τα νεύρα. Έχει φορές που νιώθεις πιως δεν αντέχεις άλλο. Έχει στιγμές που μετανιώνεις για τις επιλογές σου, έχει ώρες που θέλεις να χτυπάς το κεφάλι σου στον τοίχο. Είναι τεράστια ευθύνη, κόπος και ταλαιπωρία να γεννήσεις και να μεγαλώσεις ένα παιδί. Είτε έχεις καλή παρέα, είτε είσαι μόνος σου. Είναι η πιο ισχυρή δοκιμασία για την ψυχική ισορροπία του ανθρώπου. Είναι δύσκολα.

Κάνετε λόγο για το συνειδητό γονιό. Ποιος είναι αυτός και τι θα λέγατε σ' αυτούς που επιθυμούν να γίνουν γονείς.

Συνειδητός γονιός είναι ένας όρος που χρησιμοποιώ στο βιβλίο και συγκεκριμένα στο πρώτο κεφάλαιο. Συνειδητός γονιός σημαίνει ο γονιός που συνειδητοποιεί όχι μόνο την ευθύνη του, αλλά και το δίκό του νόημα ζωής, με βάση το οποίο θα σεβαστεί και θα διαπαιδαγωγήσει το παιδί του. Το μήνυμά μου σε αυτούς που επιθυμούν να γίνουν γονείς είναι να γνωρίζουν από την αρχή πως το εγχείρημά τους θα είναι δύσκολο και κοπιαστικό και πως εάν δεν γνωρίζουν καλά τον εαυτό τους, εάν δεν έχουν απαντήσει τα βασικά υπαρξιακά ερωτήματα για τους **Ιδίους**, εάν δεν έχουν βρει το νόημα στη ζωή τους μέσα τους, να μην προχωρήσουν σε τεκνοποίηση! Πέρα από τα υλικά αγαθά που αφείλουμε ως γονείς να προσφέρουμε στα παιδιά μας και που όλοι τα καταλαβαίνουμε, [στέγη, τροφή, σωματική ασφάλεια, ένδυση, υπόδηση, μόρφωση κλπ], υπάρχουν και τα πνευματικά αγαθά, που εάν δεν τα έχουμε εμείς οι ίδιοι, πώς θα τα δώσουμε στην επόμενη γενιά. Με απλά λόγια, εάν ακόμη δεν έχουμε μεγαλώσει πνευματικά και συναισθηματικά εμείς οι ίδιοι, δεν είμαστε σε θέση να μεγαλώσουμε άλλους ανθρώπους. Και δεν είναι καθόλου κακή ιδέα κάποιος να περιμένει να κάνει παιδιά μόνο όταν είναι σήγουρος πως θέλει να κάνει παιδιά για τους σωστούς λόγους και είναι και σε συναισθηματική και πνευματική θέση να φέρει εις πέρας το έργο.

Τι θα θέλατε να κρατήσει ο αναγνώστης από το βιβλίο σας;

Δεν έχω καμά προτίμηση στο τι θα κρατήσει ο κάθε αναγνώστης από το βιβλίο μου. Εύχομαι να φανεί χρήσιμο στους ανθρώπους που θα επιλέξουν να το διαβάσουν. Χρήσιμο για να καταλάβουν τον εαυτό τους, τους γονείς τους, τα παιδιά τους, τον άνθρωπο. Παρόλο που ο τίτλος του παραπέμπει σε βιβλίο που αφορά μόνο γονείς, στην πραγματικότητα αφορά όλους όσοι θέλουν να γνωρίσουν καλύτερα τον εαυτό τους και να ξεκαθαρίσουν κάποια πράγματα μέσα τους σε σχέση με την παιδική τους ηλικία και το μεγάλωμα τους από τους δίκούς τους γονείς. Ο καθένας θα κρατήσει αυτό που θα του είναι χρήσιμο.

Πώς επιλέξατε το επάγγελμα της ψυχολόγου και τι έχετε αποκομίσει από αυτή την εμπειρία σας;

Έγινα ψυχολόγος παφορμητικά και από έντονη εσωτερική ανάγκη να μάθω και να καταλάβω τον εαυτό μου, και τον κόσμο. Δεν είχα άλλη επιλογή. Όταν κάθισα να δώσω Εισαγωγικές Εξετάσεις για το πανεπιστήμιο δήλωσα μόνο μία προτίμηση. Τμήμα Ψυχολογίας στο ΑΠΘ. Μόνο αυτό ήθελα. Να καταλάβω επιτέλους τα συναισθήματα, τις σκέψεις, τις πράξεις του ανθρώπου. Να καταλάβω εμένα και τους άλλους. Με επέλεξε η Ψυχολογία. Δεν την επέλεξα. Αυτό που έχω αποκομίσει από τα είκοσι χρόνια που εργάζομαι ως ψυχολόγος, είναι γεροντικός διαβήτης στα σαράντα δύο μου, υποθυρεοειδισμός και ένα ωραίο δερματικό αυτοάνοσο [γέλια]. Σοβαρά: Πρόκειται για μια πολύ δύσκολη δουλειά, όχι τόσο δύσκολη όσο του γονιού, αλλά είναι κοπιαστική και υπεύθυνη. Θέρεις ευθύνη μεγάλη για τον κόσμο που έρχεται να σε συμβουλευτεί και να χρησιμοποιήσει τις υπηρεσίες σου. Έμαθα πολλά από τη δουλειά μου, έγινα καλύτερος άνθρωπος -θέλω να πιστεύω- και έχω συνδεθεί με χιλιάδες ανθρώπους που μου εμπιστεύτηκαν τις ιστορίες τους, τους πόνους, τους φόβους και τις ελπίδες τους.

Αλήθεια, οι νέοι γονείς απευθύνονται στον ψυχολόγο: Ξέρετε, ακόμα και σήμερα είναι ταμπού στην Ελλάδα, ιδιαίτερα δε στην επαρχία. Η κατάσταση πώς είναι στην Κύπρο;

Οι νέοι γονείς, απευθύνονται στον ψυχολόγο στην Κύπρο πολύ εύκολα. Όπως θα πήγαιναν στον παιδίατρο. Αυτή είναι η προσωπική μου εμπειρία, παρ' όλο που δεν είμαι ψυχολόγος για παιδιά. Νομίζω πως έχει περάσει στη νοοτροπία του κόσμου πως είναι καλύτερη η πρόληψη παρά η θεραπεία για τα ψυχολογικά θέματα. Αλήθεια στην Ελλάδα είναι ταμπού να συμβουλεύονται οι γονείς ψυχολόγο. Να πηγαίνουν οι ενήλικες στον ψυχολόγο μου φαίνεται πιο πιθανό να είναι κοινωνικό ταμπού, παρά τα παιδιά. Ας βοηθήσουμε εύχομαι, μέσα από το βιβλίο ώστε να σπάσουμε αυτό το ταμπού, επειδή είναι ένδειξη καλού γονιού, το να ζητά συνδρομή ψυχολόγου για να γίνει όσο το δυνατόν καλύτερος γονιός για το παιδί του. Σωστά,

Το βιβλίο σας είναι ρεαλιστικό και βαθιά αισιόδοξο. Προσωπικά, αισθάνθηκα ότι απέκτησα ένα φιλαράκι διαβάζοντάς το. Για εσάς τι σημαίνει; Υπάρχει κάτι σ' αυτό που το κάνει ζεχωριστό σε σχέση με τα προηγούμενα;

Το κάθε βιβλίο είναι ένα καινούριο «μωρό» για μένα. Το αγαπώ επειδή το κυοφόρησα τόσα χρόνια. Ρεαλιστική και αισιόδοξη είναι η φύση μου. Ως «παιδί» μου, δεν είναι φυσικό να μου μοιάζει και το βιβλίο μου. Είναι ζεχωριστό από τα προηγούμενα, πρώτον στο προφανές σημείο πως στα σαράντα ένα μου έγραψα με περισσότερη γνώση, εμπειρία και ωριμότητα από ό,τι στα τριάντα και στα τριάντα έξι μου. Επίσης, στο ότι αυτό το βιβλίο είναι περισσότερο αυτοβιογραφικό από τα προηγούμενα. Πιστεύω πως το κάθε έργο του οποιουδήποτε δημιουργού είναι αναπόφευκτα αυτοβιογραφικό σε κάποιο βαθμό, αυτό το βιβλίο όμως είναι μια έντιμη καταγραφή των δυο πιο δύσκολων δεκαετιών της ζωής μου. Χαίρομαι που τέλεωσαν, χαίρομαι που μπορώ να μοιραστώ μαζί σας όσα έμαθα κατά τη διάρκεια. Σε αυτό το σημείο, κλείνοντας, θέλω να ευχαριστήσω από καρδιάς, την Διευθύντρια Εκδόσεων του Εκδοτικού Οίκου Ψυχογιός, την γλυκύτατη και Αγγέλα Σωτηρίου, η οποία ανέλαβε από την πρώτη στιγμή την έκδοση του βιβλίου μου, από ένα τόσο μεγάλο και έγκυρο εκδοτικό οίκο. Γράφοντας αυτό το βιβλίο έκανα όπως και με τις εξετάσεις για το πανεπιστήμιο. Με κλειστά μάτια και χωρίς κανένα δισταγμό, έστειλα το έργο μου αποκλειστικά και μόνο στον Ψυχογιό, χωρίς καμία σύσταση, με την συνήθη διαδικασία μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Πίστευα πως το βιβλίο μου θα επιλεχθεί για έκδοση, επειδή το έγραψα όταν ήμουν έτοιμη και χωρίς καμία βία. Ήταν η πρώτη φορά που έστελνα κείμενο μου σε ελληνικό εκδοτικό οίκο, ήθελα τον Ψυχογιό και η Αγγέλα από την πρώτη στιγμή ήταν υπέροχη μαζί μου. Την ευχαριστώ και δημοσίως, ευχαριστώ.

Λίγα λόγια για τη Θέκλα Πετρίδου

Η Θέκλα Πετρίδου γεννήθηκε στην Πάφο της Κύπρου το 1975 και ζει και εργάζεται στη Λευκωσία. Σπούδασε στο Τμήμα Ψυχολογίας του ΑΠΘ. Είναι Ψυχολόγος Κλινικού και Κοινωνικού Τομέα και από τον Οκτώβριο του 1997 εργάζεται ιδιωτικά με ενήλικες και ζευγάρια. Έχει δώσει διεκάδες διαλέξεις σε σχολές γονέων και επαγγελματικούς συνδέσμους. Έχει ιδιαίτερο κλινικό και συγγραφικό ενδιαφέρον σε θέματα ερωτικών σχέσεων, γάμου και ανατροφής παιδιών. Εδώ και είκοσι χρόνια λαμβάνει μέρος τακτικά σε τηλεοπτικές και ραδιοφωνικές εκπομπές ως ψυχολόγος. Τα τελευταία πέντε χρόνια έχει εστιάσει την προσοχή και τη δημόσια δράση της στο διαδίκτυο και στα κοινωνικά δίκτυα, όπου επικοινωνεί με χιλιάδες ανθρώπων τόσο στην Κύπρο όσο και στην Ελλάδα. Στο κανάλι της στο Κουτσίβε ανεβάζει τακτικά τις τηλεοπτικές και ραδιοφωνικές της εκπομπές με θέματα ψυχολογίας και αυτοβιοήθειας.